

Obec Važec

Konsolidovaná výročná správa obce Važec za rok 2017

.....

Ing. Milan Lištiak
starosta obce Važec

Obsah

ÚVODNÉ SLOVO STAROSTU	4
1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE VAŽEC	5
1.1 História	5
1.2 Identifikačné údaje	7
1.3 Geografické údaje	7
1.4 Demografické údaje	8
1.5 Ekonomické údaje	9
1.6 Symboly obce	10
2. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA	12
2.1 Samospráva obce	12
2.2 Organizačné schéma obce Važec	15
3. KULTÚRNE A PRÍRODNÉ PAMIAHKY V OBCI	16
3.1 Dom Jána Hálu	16
3.2 Múzeum ľudových tradícií	16
3.3 Važecká jaskyňa	16
3.4 Varvas	17
4. MIESTNE ORGANIZÁCIE A KULTÚRA	18
4.1 Miestny odbor Matice Slovenskej	18
4.2 Jednota dôchodcov vo Važci	18
4.4 MS Slovenský červený kríž	19
4.6 Športový klub Kriváň Važec	20
4.6.1 Vytrvalostné športy	20
4.6.2 Futbal	22
4.6.3 Aerobik	22
4.7 Folklórne združenie Stráne	23
5. OBECNÉ AKTIVITY A ŽIVOT V OBCI	24
5.1 Udalosti v obci	24
5.2 Miestna knižnica	26
6. FARSKÉ ÚRADY	27
6.1 Evanjelický a.v. cirkevný zbor vo Važci	27
6.2 Rímsko-katolícka farnosť Važec	29
6.2.1 Diecézne centrum voľného času	29
7. OBECNÝ PODNIK	31
7.1 Hlavná činnosť	31
7.2 Podnikateľská činnosť	32
8. VÝCHOVA A VZDELÁVANIE	33
8.1 Orgány školy	33
8.2 Aktivity školy	33
8.3 Projekty	34
8.4 Záujmové útvary na ZŠ	35
8.5 Súťaže a olympiády	35
8.6 Aktivity ZŠ a MŠ	35
8.7 Školský vzdelávací program ZŠ	35
8.8 Kontinuálne vzdelávanie ZŠ	36
8.9 Materiálno-technické podmienky	36
8.10 Psychohygienické podmienky	37
9. POSLANIE, VIZIE A CIELE	38

Konsolidovaná výročná správa obce Važec za rok 2017

9.1 Spolu to dokážeme.....	38
9.2 Poslanie a ciele.....	38
10. ROZPOČET OBCE NA ROK 2017	39
10.1 Rozbor plnenia príjmov za rok 2017	41
Bežné príjmy rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou.....	41
10.2 Čerpanie výdavkov za rok 2017	42
Bežné výdavky.....	42
Bežné výdavky rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou.....	43
Kapitálové výdavky	43
Výdavkové finančné operácie	44
10.3 Hospodárenie príspevkovej organizácie	44
10.4 Rozpočet obce za rok 2017 podľa programov	45
10.5 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2017.....	46
10.6 Bilancia aktív a pasív podľa stavu k 31.12.2017.....	47
10.6.1 Vývoj pohľadávok a záväzkov	48
10.7 Výsledok hospodárenia.....	49
10.8 Konsolidovaná účtovná závierka.....	50
10.9 Ostatné dôležité informácie.....	52

ÚVODNÉ SLOVO STAROSTU

Vážení spoluobčania,

nájsť vhodný model na fungovanie samosprávy nie je úloha jednoduchá a dnes neexistuje žiadny jednotný systém na jej správne fungovanie. Každá obec a mesto si vyžadujú osobitný prístup a nastavenie pravidiel, ktoré posunú obec či mesto k rozvoju a zveľadeniu obecného majetku. V roku 2017 sa podarilo postupovať v skrášľovaní a menení našej obce. Okrem údržby a opráv majetku obce od opráv na budove obecného úradu, kinosály a budove Domu smútku, kde sme vybudovali moderné a architektonicky originálne prestrešenie vchodu, opravu fasády, štaplónov a žľabov na odvod dažďovej vody, kompletného vymalovania vnútorných priestorov, sa podarilo budovať aj zveľadovať. Podarilo sa nám vybudovať prístupový chodník od stredovej brány na miestnom cintoríne, chodník na ulici K jaskyni a chodník na Stankovom brehu, skrášliť obecné pozemky, vyčistiť kanále a priepusty a množstvo iných vecí. Vybudovali sme dve skalky – pri budove bývalej základnej školy a pri Dome smútku. Pripravujeme sa na rekonštrukciu budovy bývalého „Konzumu“, kde plánujeme zriadiť zdravotné stredisko s bezbariérovým prístupom na lekárske ošetrovanie, čím by sme najmä starším spoluobčanom zabezpečili bezproblémový prístup. Nezabudli sme ani na najmenších a školákov, začali sme s výstavbou jednotlivých prvkov detského ihriska, čím sa radikálne mení vzhľad a funkčnosť školského areálu, v čom chceme pokračovať aj budúcich rokoch.

Z pohľadu našej samosprávy môžem skonštatovať, že rok 2017 bol veľmi náročný, ale veľmi dôležitý pre napredovanie smerom k modernej, efektívnej a sociálnej obci.

Konsolidovaná výročná správa obce Važec za rok 2017, ktorú Vám predkladám, poskytuje reálny pohľad na činnosť obce a dosiahnuté výsledky v uplynulom roku.

Chcem sa všetkým poďakovať za pomoc a podporu pri budovaní a napredovaní našej obce, za formulovanie a presadzovanie rád a riešení potrebných pre rozvoj. Tak ako po minulé roky veľká vďaka obecnému zastupiteľstvu, aktívnym občanom, občianskym združeniam, miestnym organizáciám a klubom, zamestnancom obce a pracovníkom menších obecných služieb a každému, kto priložil ruku k dielu a pomohol k rozvoju, zveľadeniu a prezentovaniu našej obce, pretože aj malé krôčiky posúvajú obec vpred k lepšiemu zajtrajšku.

Ing. Milan Lištiak – starosta obce Važec

1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE VAŽEC

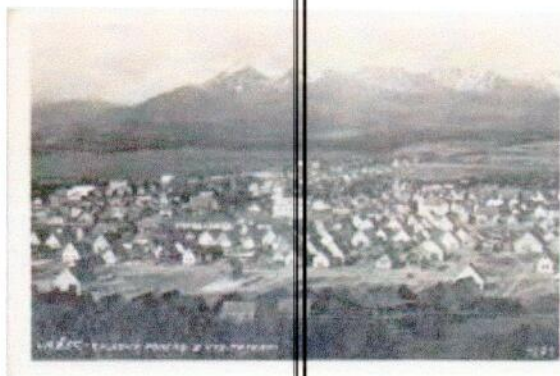
Obec Važec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

1.1 História

Obec bola osídlená od dávneho, čoho dôkazom sú nálezy: kamenná sekera z lokality Slamená, nálezy z doby kamennej pri výstavbe diaľnice D-1, ale najmä bronzový nôž z obdobia halštatskej kultúry r. 1500 pred Kristom, nájdený

na brehu Bieleho Váhu v strede obce. Chotárne názvy ako „Turie pole“ a ďalšie, svedčia o starobylosti osídlenia tohto územia. Podľa vizitácie z roku 1222 bola údajne spoločná farnosť Važca a Štrby, a tak možno predpokladať, že išlo o osadu Šoldovo, ktorú rozrumil tatarský vpád. Po ňom, po roku 1241 nasleduje oživovanie krajiny udeľovaním donácií. Roku 1267 kráľ Belo IV. dáva donáciu šľachticovi Bohumírovi na územie od Hybice po spišské hranice. Roku 1280 sa už Važec spomína ako obec. Pomenovanie je od rieky Váh (Važec, Wasuch, Wasech, Vanych). Osadníci, občania Važca neboli poddaní ale slobodníci. Dostali usadlosť do dedičnej držby. Na čele obce stál dedičný richtár – šoltýs. Ihneď po založení obce si Važťania postavili kostol, ktorý bol pôvodne zasvätený sv. Antonovi Pustovníkovi. Ide

o najstaršiu stavbu obce, podľa tradície spojenú so šírením kresťanskej kultúry pôvodnej veľkomoravskej misie. V 15. storočí prechádzajú Liptovom husitské vojská na Spiš a tie vplývajú na obyvateľstvo. V roku 1545 celá obec prešla k reformácii. Ďalšie roky boli poznamenané zápasom za rovnosť, slobodu

viery, proti poddanstvu. Tu zbíjal aj známy Juraj Jánošík – pri Bilanskej vode, na Hovaude a miestnych salašoch zas važecký zbojník Šablik. Po vyhlásení slobody vyznania tolerančným patentom Jozefa II. roku 1783 evanjelici za jeden rok postavili drevený kostol na Piesku, ktorý o sto rokov prebudovali na murovaný. Pôsobili tu miestny štúrovci, evanjelický farár Michal Šoltýs a evanjelický učiteľ Daniel Ferienčík. Organizovali národné výstupy na Kriváň. V cirkevnej škole sa vyučovalo v národnom duchu a tak občania s nadšením prijali vznik ČSR. Po oslobodení nastalo kultúrne vzkriesenie. Vznik cirkevných spolkov, založenie krojovanej skupiny, divadelného súboru, spevokolu, ktoré šíрили kultúru doma aj v zahraničí. V roku 1921 prichádza do obce maliar Jan Hála i ďalší kultúrny činitelia. Cez tvorbu Jana Hálu a Karola Plicku sa Važec dostáva do povedomia národa. František Havránek sprístupňuje Važeckú jaskyňu.

Tragickým dňom pre obec sa stal 17. júl 1931, kedy celá dedina ľahla popolom. Mnoho rodín sa odsťahovalo na Dolnú zem a do Ameriky za chlebom a prácou. Ihneď po ohni si Važťania postavili novú cirkevnú meštiansku školu i verejný vodovod. Vo vojnových rokoch sa celá obec

zapojila do boja. Podporovala partizánske oddiely, najmä oddiel Vysoké Tatry, ktorý na čas pôsobil vo Važeckej chate pri Troch studničkách. Obec Važec bola známa aj ako železničiarska obec. V roku 1947 bol zriadený TANAP bez súhlasu a vedomia liptovských obcí. V reštitúcii sa nám zabraté územie nevrátilo, i keď bolo sľúbené. Výstavbu štát dovoľuje i financuje v Starom Smokovci či Tatranskej Lomnici, ale na naše územie zavádza prísnu rezerváciu. Opäť sa zabúda, že liptovské obce cez národné výstupy na hory kriesili duch v národe, že naši otcovia hory zveľaďovali a mali k nim osobný vzťah. A tak važecké lúky bez senníkov, krásne pasienky so starobylými názvami sú už len v histórii a v monografiách.

1.2 Identifikačné údaje

Názov:	OBEC VAŽEC
Sídlo:	Na Harte 19, 032 61 Važec
Identifikačné číslo organizácie:	315842
Telefón:	044/5294121,
e-mail:	obecvazec@stonline.sk
web:	www.obecvazec.sk
okres:	Liptovský Mikuláš
kraj:	Žilinský
región:	Horný Liptov

Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky:

1.

Názov rozpočtovej organizácie: Základná škola s materskou školou

Sídlo rozpočtovej organizácie: Školská 339, 032 61 Važec

2.

Názov príspevkovej organizácie: Obecný podnik

Sídlo príspevkovej organizácie: Na Harte 19, 032 61 Važec

1.3 Geografické údaje

Obec Važec je najvýchodnejšou obcou Žilinského samosprávneho kraja a okresu Liptovský Mikuláš. Leží vo východnej časti Liptovskej kotliny v nadmorskej výške 788 metrov nad morom. Nad južným okrajom obce sa dvíha pahorkatina s označením Važecký kras rozložený v priestore približne na 30 km². Tu sa geomorfologicky utvorili krasové útvary, z ktorých najvýraznejšia je Važecká jaskyňa. Celková rozloha obce je 5968 ha. Územie obce patrí podľa regionálneho

geomorfologického členenia do provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, Fatransko-tatranskej oblasti, celku Podtatranská kotlina, podcelku Liptovská kotlina a časti Hybianska pahorkatina. Druhým celkom sú Kozie chrbty a v rámci neho podcelkom Važecký chrbát v južnej časti katastra. Výškové rozpätie katastra je asi od 750 metrov do 1106,1 metrov nad morom na kóte Slamená.

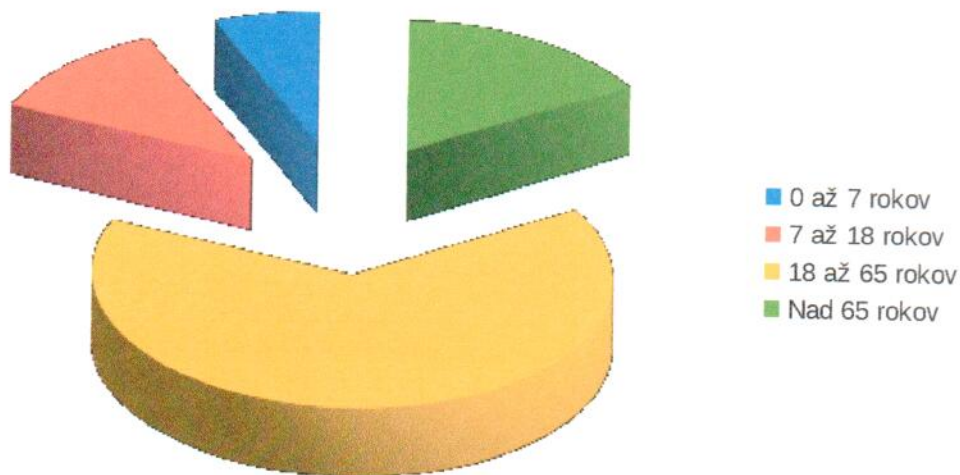
Susedné katastre patria obciam: na západe obci Východná, na severe obci Vysoké Tatry, na východe obci Štrba, na juhu obci Liptovská Teplička. Posledné tri obce patria do Prešovského samosprávneho kraja.

1.4 Demografické údaje

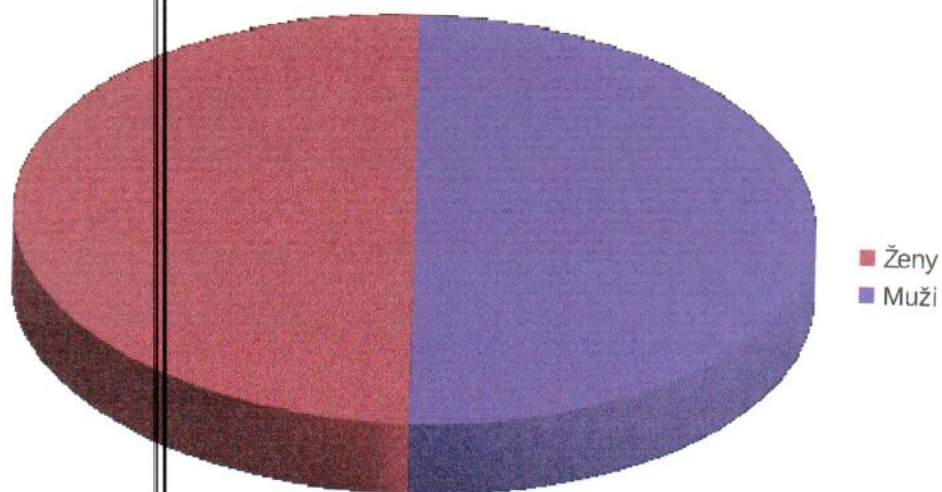
Počet obyvateľov obce Važec k 31.12.2017 bol 2314. Za rok 2016 sa na trvalý pobyt nahlásilo 31 nových občanov, na prechodný pobyt 2 a odsťahovalo sa 24 občanov. Narodilo sa 35 detí a zomrelo 20 obyvateľov.

Priemerný vek obyvateľov obce Važec k 31.12.2016 bolo 41,24 rokov

Rozdelenie obyvateľov Važca podľa veku.

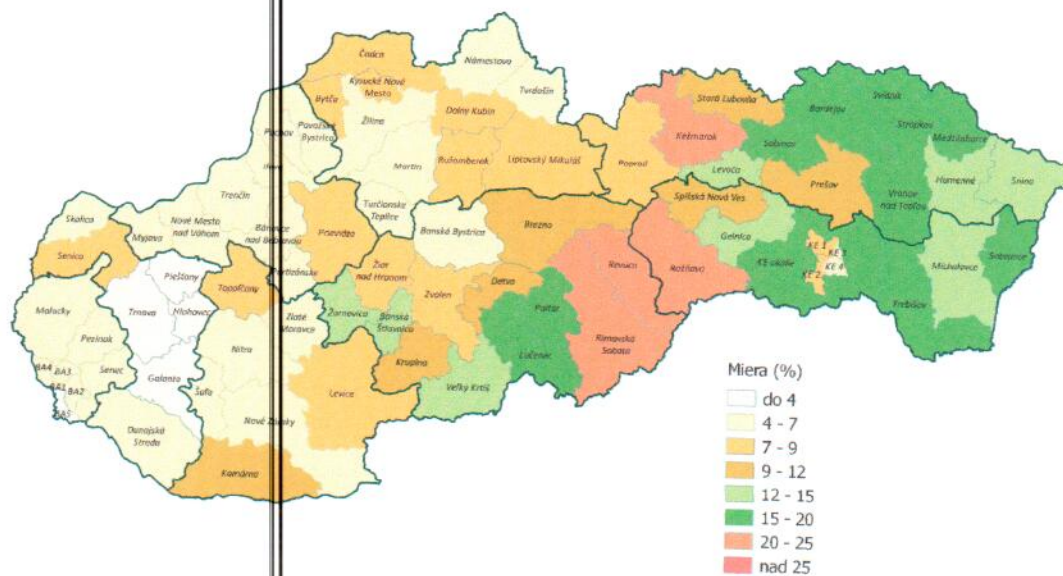

Rozdelenie obyvateľov Važca podľa pohlavia.

1.5 Ekonomické údaje

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 31.12.2016

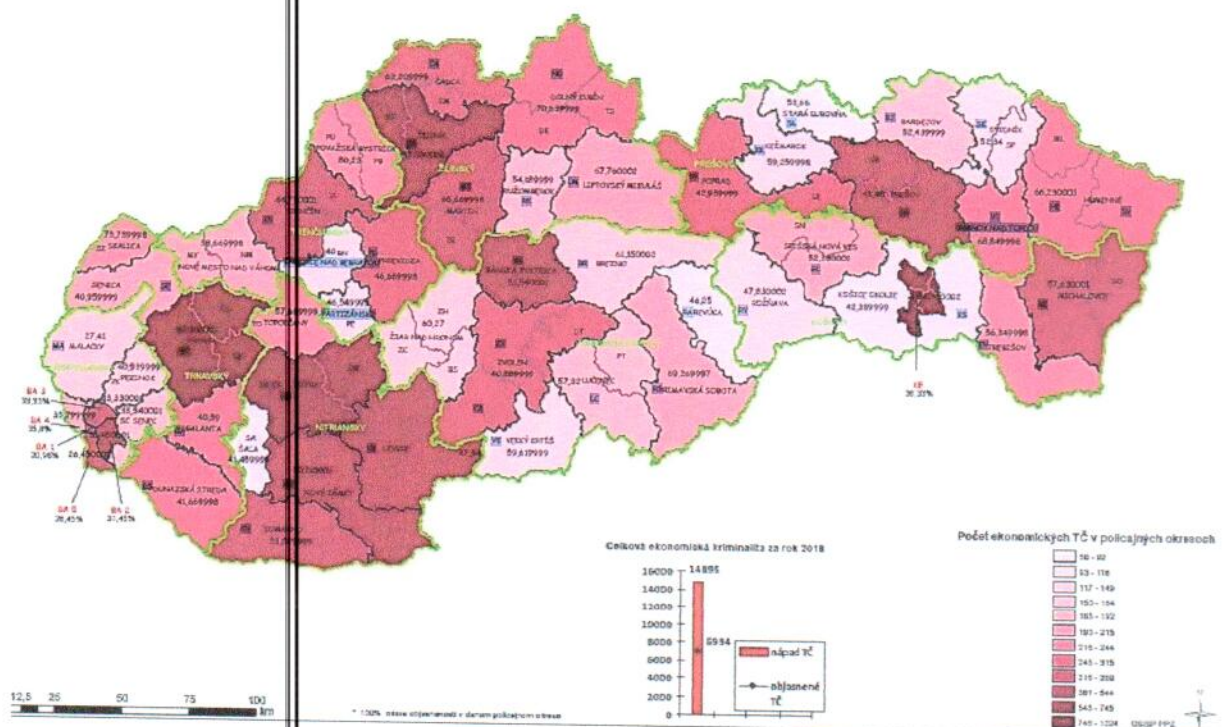
Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava

Miera evidovanej nezamestnanosti vypočítaná na základe výberových zisťovaní ŠÚ SR a priemerného počtu uchádzačov o zamestnanie v roku 2015.
Abstraktná úroveň vzhľadom na mieru SR a K.

Na základe porovnania údajov z roku 2015 a 2016 môžeme konštatovať, že sa nezamestnanosť v našom okrese znížila. Kým k 31.12.2016 mal okres Liptovský Mikuláš 9 – 12 % nezamestnanosť k 31.12.2017 bol zaradený do okresov so 7 – 9 % nezamestnanosťou.

Celková ekonomická kriminalita za rok 2017

Mapa ekonomických trestných činov v SR za rok 2016

1.6 Symboly obce

ERB OBCE

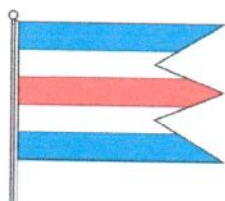

„V modrom štíte nad zvlneným úpäťm strieborný masív Kriváň, v strede tri zvonce“.

Zvlnené úpäťie predstavuje rozvodie riek, ležiacich v chotári obce, i nárečovú obmenu názvu rieky, pretože Važec je prvá obec na rieke Biely Váh. Jej

prameň vyviera pod Kriváňom, ktorého svahy ležia v pôvodnom katastrálnom území obce a tvorí neodmysliteľnú kulisu spolu s ďalšími hrebeňmi Vysokých Tatier strážiacu zo severnej strany jej obyvateľov celé veky. Jeden z troch zvoncov sa viaže na prvok z historickej pečate ako atribút Antona – pustovníka, ďalšie dva zvonce sú prepojením na novšiu históriu a vyjadrujú ovčiarstvo a pastierstvo ako základ živobytia obyvateľov podkriváňskych strání. Zvonec vyjadruje zároveň tradíciu, znamenajúcu spev, slovo, posolstvo a prvé osídlenie. Farby obce – biela, červená, modrá – sú charakteristické pre ľudový textil s typickou bielo-červenou kombináciou a tradičnou modrotlačou domácej výroby.

VLAJKA OBCE

Vlajka obce Važec pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách modrej, bielej a červenej. Je ukončená troma cípmi, t.j. troma zástrihmi siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

PEČAŤ OBCE

Je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhospisom OBEC VAŽEC. Pečať má priemer 35 mm, čo je v súlade s predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

2. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA

2.1 Samospráva obce

Obec Vážec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetko záležitosti, ktoré ako jej samosprávnou pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce

- a.) orgánmi obce,
- b.) hlasovaním obyvateľov obce,
- c.) verejným zhromaždením obyvateľov obce.

ORGÁNY OBCE

Starosta obce Vážec bol do 14. decembra 2014 Rastislav Profant. Po voľbách sa novým starostom obce, na štvorročné funkčné obdobie, stal **Ing. Milan Lištiak (SMER)**. Zástupca starostu bol Ing. Zdeno Baráni PhD., ktorého na tomto poste 14. decembra nahradil **Miroslav Ilavský**.

Starosta obce

Starosta obce je predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce. Funkcia starostu je verejná funkcia. Starosta zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám. Starosta rozhoduje vo všetkých veciach správy obce.

Starosta je štatutárnym orgánom v majetkovoprávných vzťahoch obce a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce, v administratívno-právných vzťahoch je správnym orgánom.

Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce.

Poslanci obecného zastupiteľstva Važca boli do 14. decembra 2014 nasledovní:

Ing. Zdenko Profant, Ing. Zdeno Baráni, PhD., Ján Jurčo, Peter Jacko, Rastislav Ilavský, Daniel Šed'o, Eva Rysul'ová, Mgr. Jana Šuleková a Ing. Martina Brezinová.

Po zložení sľubu dňa 14. decembra 2014 sa funkcie ujali nasledovní poslanci:

Ing. Zdenko Profant, Ing. Zdeno Baráni, PhD., Ján Jurčo, Peter Jacko, Ing. Martina Brezinová, Miroslav Ilavský, Mgr. Peter Čupka, Ľubomír Čonka, Iveta Rysul'ová.

Obecný úrad

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Prácu obecného úradu organizuje starosta. Obecný úrad zabezpečuje najmä písomnú agendu orgánov obce a orgánov obecného zastupiteľstva a je podateľňou a výpravňou písomností obce, odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie obecného zastupiteľstva a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia všetkých rozhodnutí starostu vydaných v správnom konaní, vykonáva nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu.

Obecný úrad má vytvorené nasledovné úseky činnosti:

- a.) úsek vnútornej správy,
- b.) úsek sekretariátu starostu
- c.) úsek miestnych daní a poplatkov a životného prostredia
- d.) úsek ekonomický
- e.) úsek stavebný, územného plánovania a civilnej ochrany
- f.) úsek investičnej činnosti, údržby, opráv, odpadového hospodárstva, správy cintorína, malých obecných služieb a obecnej logistiky
- g.) úsek sociálny

Sídlo: Na Harte 19, 032 61 Važec
IČO: 315842
Telefón: 044/5294121,
e-mail: obecvazec@stonline.sk
web: www.obecvazec.sk
Bankové spojenie: VÚB, Liptovský Hrádok
Číslo účtu: 23923-342/0200

Hlavný kontrolór obce

Hlavným kontrolórom obce bola do 10.9.2017 Viera Brezinová, ktorá sa k uvedenému dátumu vzdala funkcie. Novozvoleným kontrolórom obce je od 1. 12. 2017 Ing. Ľudovít Budzák. Hlavný kontrolór:

- vykonáva kontrolu
- predkladá obecnému zastupiteľstvu raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti, ktorý musí byť najneskôr 15 dní pred prerokovaním v zastupiteľstve zverejnený spôsobom v obci obvyklým,
- vypracúva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu obce a k návrhu záverečného účtu obce pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve,
- predkladá správu o výsledkoch kontroly priamo obecnému zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí,
- predkladá obecnému zastupiteľstvu najmenej raz ročne správu o kontrolnej činnosti, a to do 60 dní po uplynutí kalendárneho roku,
- spolupracuje so štátnymi orgánmi vo veciach kontroly hospodárenia s prostriedkami pridelenými obci zo štátneho rozpočtu alebo zo štrukturálnych fondov Európskej únie,
- vybavuje sťažnosti, atak ustanovuje osobitný zákon,
- je povinný vykonať kontrolu, ak ho o to požiada obecné zastupiteľstvo,
- plní ďalšie úlohy ustanovené osobitným zákonom
- hlavný kontrolór sa zúčastňuje na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a obecnej rady s hlasom poradným, môže sa zúčastňovať aj na zasadnutiach komisií zriadených obecným zastupiteľstvom,
- hlavný kontrolór je oprávnený nahliadať do dokladov, ako aj do iných dokumentov v rozsahu kontrolnej činnosti
- hlavný kontrolór je povinný na požiadanie bezodkladne sprístupniť výsledky kontrol poslancom alebo starostovi

3. KULTÚRNE A PRÍRODNÉ PAMIATKY V OBCI

3.1 Dom Jána Hála

Galéria Jana Hála vo Važci je vysunutou expozíciou Liptovskej galérie Petra Michala Bohúňa. Nachádza sa v najvýchodnejšej obci regiónu Liptova, na úpätí Vysokých Tatier. V jej areáli sú dva

objekty. Dom, kde žil a tvoril Jan Hála, umelec známy najmä ako maliar rázovitej slovenskej dediny a života važeckého ľudu, funguje počas letnej sezóny na dočasné výstavy.

Druhým objektom je drevenica, v ktorej sa nachádza etnografická expozícia pôvodného važeckého obydlija, jedného z mála dochovaných po rozsiahlom požiari obce v roku 1931. Drevenica je národnou kultúrnou pamiatkou.

3.2 Múzeum ľudových tradícií

Expozícia poľnohospodárskeho náradia a ľudových tradícií Važca. Múzeum má dokumentovať život, bývanie, prácu, zvyky a obyčaje našich važeckých ľudí. Nie menej významné je poznať krásny, nenapodobiteľný važecký kroj, mužský i ženský, v plnej jeho nádhere.

3.3 Važecká jaskyňa

Nachádza sa vo Važeckom krase na styku Kozích chrbtov s Liptovskou kotlinou, na západnom okraji obce Važec. Vchod do jaskyne, ležiaci 8 m nad údolnou nivou Bieleho Váhu, je v nadmorskej

výške 784 m. V jaskyni je bohatá snehobiela sintrová výzdoba, malé jazierka a významné paleontologické nálezisko kostí jaskynných medveďov, ktorí celoročne obývali jaskyne, kde tiež odchovávali mláďatá. Pozostatky kostier sa nachádzajú takmer výhradne v jaskyniach. Bol prevažne bylinožravec. Živil sa rastlinami a bobuľami, veľmi zriedkavo menšími živočíchmi. Podzemné priestory dekorujú najmä stalaktity, stalagmity a sintrové jazierka. Značná časť jaskyne je vyplnená jemnými sedimentmi naplavenými bývalými najmä povodňovými vodami Bieleho Váhu, údajne aj vodami z ponorného toku z poloslepej doliny v Priepadlách.

3.4 Varvas

Jedinečný chránený úkaz prírody na brehu Váhu pri Važeckej jaskyni. Východne od obce v lokalite Priepadlá, podzemné vody s hukotom padajú do hlbín a tak prúdy vôd po stáročia vytvorili podzemné útvary Važeckého krasu s Važeckou jaskyňou. Pred Jaskyňou vynára sa z hlbín vyvieračka a prudko vteká do Váhu ako teplý prítok, ktorý i v zime poháňal pily a mlyny. Slovenský polyhistor Matej Bel tento prírodný klenot opísal v spise Notitia roku 1735. Vedecké pojednanie podal miestny speleológ František Havránek.

4. MIESTNE ORGANIZÁCIE A KULTÚRA

V obci Važec pôsobí množstvo občianskych združení, spoločenských organizácií a klubov, ktoré sa zúčastňujú rôznych podujatí v obci, regióne aj na Slovensku. Medzi tie najaktívnejšie patrí Miestny odbor Matice Slovenskej, Klub jednoty dôchodcov, Dobrovoľný hasičský zbor obce, Folklórne združenie Stráne, Športový klub Kriváň Važec a iné.

4.1 Miestny odbor Matice Slovenskej

Rok 2017 začali členovia Miestneho odboru Matice slovenskej tradičnou výročnou schôdzou, ktorá sa uskutočnila 17. februára, na ktorej bol ocenení Dr. Michal Hyben autor publikácie Paberky z ishier – Návraty k prameňom. V roku 2017 pribudla 1 členka, čím sa zvýšil počet členov na 55. Aj v tomto roku sa uskutočnili tradičné podujatia Jarné nápady – pripomenutie zvyklostí a tradícií na Veľkú noc, rôzne veľkonočné jedlá, dekorácie. Prvýkrát bol osadený Veľkonočný strom, ktorý bol umiestnený pred Miestnym kultúrnym strediskom ako symbol jari. Jeho výzdoby sa podujali žiaci základnej školy, členovia MO MS, ale aj obyvatelia obce Važec.

Počas roka sa venovali úprave a kvetinovej výzdobe hrobov významných osobností pochovaných na miestnom cintoríne. Spolupracovali s obcou pri kultúrnom podujatí „Jar vo Važci a Vatre zvrchovanosti“. Okrem tradičných aktivít si Miestny odbor Matice slovenskej pripomínal 130. výročie narodenia Dr. Lučanského a 115. výročie narodenia J. I. Podkrivánskeho. V spolupráci s obcou bola zhotovená a nainštalovaná tabuľa „Spomienka na L. Štúra – národné výstupy na Kriváň“. Tradíciou sa stáva aj predajná výstava ručne vyrábaných dekorácií a darčiekov, ktorú počas zimných prázdnin inštalujú v cukrárni Irisis.

4.2 Jednota dôchodcov vo Važci

Členovia Jednoty dôchodcov otvorili rok 2017 slávnostným zasadnutím výboru miestneho odboru Jednoty dôchodcov v Liptovskom Mikuláši. Zúčastňovali sa všetkých kultúrnych aktivít organizovaných obcou Važec, Maticou Slovenskou, Červeným krížom a športovým klubom. V roku 2017 sa zúčastnili výročnej schôdze športovcov, na ktorej vznikol nový oddiel turistov. Každoročne sa konala výročná členská schôdza JDS spojená s oslavou MDŽ. Taktiež uskutočnili výstavu „Veľkonočných variácií“. Členky Jednoty dôchodcov podnikli aj rôzne iné voľnočasové aktivity, či už návštevu kina, divadelných predstavení, účasť na okresnom majálese seniorov v Liptovskom Jáne, taktiež sa zúčastnili

športových hier seniorov v Liptovskom Mikuláši, besedy o liečivých rastlinách, spoločnom posedení pri mesiaci úcty k starším a posedení pri Jedličke.

4.3 Dobrovoľný hasičský zbor

Aj v roku 2017 sa Dobrovoľný hasičský zbor v spolupráci s Urbárom, pozemkovým spoločenstvom venoval udržiavaniu prejazdnosti lesných a požiarnych ciest a z poverenia obce Važec na základe zákona č. 129/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z.z., taktiež vykonávali v zimnom období protipožiarne kontroly. V mesiaci marec vykonávali protipožiarne kontroly v rodinných domoch a v prevádzkach, kde nevykonáva kontrolu štátny požiarny dozor. Poverení vedúci skupín so svojimi skupinami kontrolovali suterény rodinných domov, hlavne kotolne, povaly, komínové telesá a miesta, kde sa skladuje väčšie množstvo horľavých látok, taktiež kontrolovali rozvodné skrine elektrického vedenia. Členovia sa zúčastnili rôznych školení ako preškolenie strojníkov, školenie obsluhy elektrocentrály a protipovodňového vozíka, kurz obsluhy motorových píl a iné. V týchto školeniach má v pláne Dobrovoľný hasičský zbor pokračovať aj naďalej. Mladí hasiči z krúžku fungujúcom pri Základnej škole vo Važci v zime nezaháľali a pripravovali sa na sériu súťaží.

4.4 MS Slovenský červený kríž

Výbor Miestneho spolku Slovenského červeného krížu ani tohto roku nezostal nevšímavý k šikovným ženám, ktoré sa s láskou starajú o svoje záhrady a záhradky. Aj tohto roku členky výboru MS SČK vybrali päť krásnych záhrad, ktorých majiteľky ocenili na spoločnom posedení za účasti starostu obce Ing. Milana Lištiaka a jeho zástupcu Miroslava Ilavského. Tohto roku si ocenenie odniesli: Oľga Rysulová, Michaela Harmanová, Agnesa Halková, Viera Vallušová a Martina Lištiaková.

Pri príležitosti Dňa učiteľov organizoval Miestny spolok v spolupráci s obcou slávnostné posedenie učiteľov, ktoré sa uskutočnilo 27. marca. Pozvanie prijali pedagogický i nepedagogickí zamestnanci základnej i materskej školy ako aj učitelia, ktorí sú v zaslúžilom odpočinku.

Miestny spolok Slovenského červeného kríža sa venuje aj rôznym iným aktivitám. Organizuje školenia prvej pomoci pre žiakov školy, každoročne oceňuje darcov krvi, zapájajú

sa do celoslovenskej zbierky na Deň narcisov, organizujú pre žiakov školy výlety, či športové popoludnia. Taktiež sa snažia získať nových darcov krvi a pracovať s mladými zdravotníkmi.

4.5 Poľovnícke združenie Kriváň

Bilančné stretnutie členov miestneho poľovníckeho združenia Kriváň bolo v roku 2017 „bohatšie“ o voľby predsedu a členov výboru. Svojich zástupcov si poľovníci volia každých päť rokov. Kandidátom na predsedu bol doterajší predseda – Ing. Zdenko Profant, ktorý si svoju pozíciu obhájil takmer plným počtom hlasov. Rovnako si svoje doterajšie pozície obhájili aj ďalší kandidáti. Oficiálna časť schôdze patrila aj tradičným aktivitám -hodnoteniu činnosti za uplynulý rok a plánom na ten nasledujúci.

V dňoch 19.-22. marca sa uskutočnila každoročná Chovateľská prehliadka trofejí ulovených sezóny 2016/2017. Medzi trofejami poľovníckych organizácií v pôsobnosti Okresnej poľovníckej komory Liptovský Mikuláš nechýbali ani tie „važecké.“ Niektoré úlovky z revíru poľovného združenia Kriváň Važec patrili medzi najlepšie. Naši poľovníci predložili celkovo dvanásť trofejí, z toho šesť jeleních, štyri srnčie a dve diviacie.

4.6 Športový klub Kriváň Važec

Ďalšou z organizácií, ktorá začiatkom roka bilancuje svoju činnosť, je Športový klub Kriváň. Ich výročné členské stretnutie sa uskutočnilo začiatkom februára, kde o členstvo v športovom klube prejavilo záujem 18 nadšencov, ktorí boli aj prijatí. V súčasnosti má ŠK Kriváň 51 členov a jeho činnosť funguje v niekoľko oddieloch -futbal, aerobik, nohejbal, volejbal, silové športy, šach a vytvoril sa aj nový oddiel turistov.

4.6.1 Vytrvalostné športy

Tento rok sa zima konečne prebudila a nadelila športovcom bohatú snehovú nádielku. Vďaka tomu sa mohli uskutočniť zimné športové hry pod záštitou Športového klubu Kriváň Važec, v spolupráci s obcou a ZŠ s MŠ. Hry sa uskutočnili 28.januára v Birutovej dolinke na lyžiarskom vleku. Súťažiaci si mohli zmerať svoje sily v disciplínach bežeckého lyžovania a zjazdového lyžovania. V bežeckom lyžovaní sa súťažilo na bežeckých tratiach, ktoré využívajú nielen naši bežci na tréning, ale aj mnohí rekreační turisti na posilnenie svojho tela v krásnej prírode. Sily si zmerali na 1,2,3 a 5- kilometrovej trati podľa jednotlivých kategórií. V zjazdovom lyžovaní sa súťažilo v disciplíne slalom a muži mali pridaný aj zjazd.

Bežecký „ošiaľ“ pokračoval aj v roku 2017. Množstvo našich občanov, mužov aj žien, reprezentovali našu obec v rôznych bežeckých pretekoch s veľmi dobrými výsledkami. Veľmi dobre sa v tomto roku darilo aj mladým bežcom, ktorí mali za sebou premiérovú sezónu a môžu sa pochváliť veľmi peknými výsledkami.

Športový klub Kriváň Važec reprezentovali Mário Renko, Ján Rysuľa, Michal Kuzmiak, Patrik Polc a Ignác Uhrín pod vedením trénerov Mareka Baláža a Tomáša Bartku.

Za športový klub Štrba pretekali Sofia Kleinová, Tobias Klein a Sebastián Ilavský.

Vladimír Bartko a Daniel Bartko, ktorí reprezentujú Važec na nejedných bežeckých pretekoch na Slovensku i v zahraničí, si po uplynulej sezóne opäť rozšírili medailové zbierky. Najvýznamnejšími pretekmi vo švajčiarskom meste Klosters, ktorých sa zúčastnilo 1185 pretekárov z celého sveta si obaja Bartkovci vybojovali umiestnenie v prvej desiatke.

Obaja športovci počas zimnej sezóny absolvovali aj ďalšie preteky a ich bilancia je priaznivá- Vladimír Bartko štartoval na jedenástich súťažiach, získal osem prvých miest a tri druhé. Daniel Bartko absolvoval osem pretekov a na konte má sedem strieborných umiestnení a jedno bronzové. V kalendári absolvovaných podujatí dominujú významné celoslovenské preteky ako Slovenský pohár, či Biela stopa, ale aj známa česká Jizerská päťdesiatka.

V máji bolo bežeckou lyžiarskou asociáciou usporiadané slávnostné vyhodnotenie Slovenského pohára, na ktorom sme mali troch zástupcov v behu na lyžiach a to Sebastiana Ilavského, Máriu Renku a Vladimíra Bartku. Ich umiestnenia boli nasledovné. Sebastián Ilavský skončil v celkovom hodnotení na druhom mieste, Mário Renko na treťom mieste a Vladimír Bartko si za osem víťazstiev zo série desiatich pretekov pripísal na svoje konto celkové víťazstvo Slovenského pohára v kategórii nad 70 rokov.

4.6.2 Futbal

Važecký futbalový oddiel mal v sezóne 2016/2017 v súťažiach organizovaným Liptovským futbalovým zväzom 3 družstvá. V kategórii dospelých 1 mužstvo, ktoré hralo II. triedu a v žiackych ročníkoch 2 mužstvá. Mužstvo U11 a mužstvo U13 malý futbal. Táto sezóna, ktorá vyvrcholila v 6/2017, bola mimoriadne úspešná. Všetky tri mužstvá vyhrali svoje súťaže a mužstvo dospelých postúpilo do najvyššej okresnej súťaže. Po letnej prestávke začali naše mužstvá novú sezónu 2017/2018. Dospelí I. triedu OBFZ- LM. V žiackych kategóriách zostalo mužstvo U11 hrajúce liptovskú súťaž a vzniklo spoločné mužstvo U15, v spolupráci s obcou Štrba, hrajúce súťaž v popradskom okrese.

4.6.3 Aerobik

V roku 2017 bol veľmi aktívny aj oddiel aerobiku. Okrem detského krúžku, ktorý viedla Janka Pastuchová, podpredsedkyňa

Športového klubu Kriváň Važec, pravidelne fungoval aj aerobik pre ženy, ktoré sa pravidelne stretávali a taktiež sa zapájali do organizovania športových hier a akýchkoľvek aktivít organizovaných Športovým klubom Kriváň Važec.

4.7 Folklórne združenie Stráne

Folklórne združenie Stráne je veľmi aktívnym článkom nie len v prezentovaní obce po Slovensku, ale taktiež v kultúrnom dianí obce. Ich príspevky a obohatenie programu možno vidieť skoro v každom kultúrnom podujatí organizovanom v obci Važec. Taktiež sa zúčastnili na množstve iných mimo obecných folklórnych podujatiach.

V roku 2017 prezentovali obec Važec v populárnej televíznej šou Zem spieva, kde prezentáciou važeckého folklóru postúpili z prvého kastingu do užšieho výberu a absolvovali vystúpenie v televízii. Samotnému vystúpeniu predchádzalo i natáčanie upútaviek, ktoré tvorcovia relácie poňali originálne a na vytvorenie videovizitky o FZ Stráne využili priestory Hálovej drevenice, múzea i jaskyne. Na súťažnom kole predviedli porote ukážky spevov a tancov „Važecké rozkazovačky“, a nesúťažne zaspievali i koledu.

Členky folklórnej skupiny Važec sa zúčastnili tradičného vianočného programu folklórnej

skupiny Karpaty
s názvom Važecké
Vianoce.

Záver roka
Folklórne združenie
ukončilo už tradične
štedrovečerným
koledovaním popod
obloky, ktoré hlavne
starším generáciám
spríjemňuje vianočné
sviatky a pripomínajú im

už takmer zabudnuté tradície.

5. OBECNÉ AKTIVITY A ŽIVOT V OBCI

5.1 Udalosti v obci

Tohtoročný fašiang bol vo Važci otvorený hneď na začiatku, v sviatočný deň 6. januára divadelným predstavením „ŽINCICOU PROTI INFARKTU“.

V roku 2017 sa obec zapojila do výzvy s názvom „Zvýšenie energetickej náročnosti budovy Obecného úradu“. V rámci tohto projektu je plánované kompletne zateplenie budov obecného úradu a kinosály, výmena okien, kúrenia s tým spojených rozvodov. V rámci rekonštrukcie obec počíta aj s výmenou podlahy a svietidiel. Nakoľko uvedený projekt nezahŕňal výmenu krytiny na budovách obecného úradu a kinosály, obec zafinancovala výmenu z vlastných zdrojov a postupne starú škridlovú krytinu vymenili za plechovú s povrchovou úpravou a pieskovaním.

V marci pracovníci obce začali s rekonštrukčnými prácami v kinosále. Zamerali sa najmä na prerobenie javiska. Pôvodné priame schody na javisko zrušili, rozšírili tým javiskovú plochu a vytvorili bočné schodiská. Taktiež upravili povrch niektorých stien a schody na balkón.

V letných mesiacoch prešla premenou aj budova Domu smútku. Z pôvodného zámeru zrekonštruovať prístrešok nad vstupom vznikla nakoniec rozsiahlejšia údržba. Okrem prístrešku nad vstupom do Domu smútku sa opráv dočkala aj fasáda budovy, ktorá si už vyžadovala „kozmetické úpravy“, menili sa zvody dažďovej vody a upravil sa aj odvodňovací kanál. Úpravy sa robili aj v interiéri, kde sa osekali a opravili zničené omietky.

Okrem údržby a opráv sa obec venovala aj budovaniu a zveľaďovaniu obce. Na frekventovanej ulici K jaskyni budú môcť chodci konečne využívať chodník, ktorý začína na križovatke Hlavnej ulice a ulice K jaskyni a končí pri štvorbytovke, pričom do budúcnosti je plán vybudovať chodník až po samotnú jaskyňu. Chodník sa vybudoval aj na Stankovom brehu, čím bude táto cesta prístupnejšia aj pre starších obyvateľov hlavne v zimných mesiacoch. Pre zvýšenie bezpečnosti peších i motorizovaných v našej obci pribudlo niekoľko dopravných prvkov.

V tomto roku sa za pomoci mládežníkov zo Zboru bratskej jednoty baptistov z Popradu zveľadil pozemok pri starej škole na ulici Hlavnej. Dlhé roky sa pozemok upravoval len kosením a pôvodná fontána už dávno stratila svoj lesk. Mládežníci tomuto pozemku dodali „šmrnc“, na pozemku vysadili rôzne okrasné dreviny a kvetiny. Úpravy okolia sa dočkal aj

pozemok pri vstupe do Domu smútku, kde bola pracovníčkami obecného úradu vybudovaná kvetinová skalka.

Domácnostiam od nového roka pribudla nová povinnosť v oblasti nakladania s odpadmi. Okrem separovania plastov, skla, či papiera, majú občania separovať a správne likvidovať biologicky rozložiteľný komunálny odpad. Obec zabezpečila do každej domácnosti zbernú nádobu, do ktorej je možné uvedený druh odpadu ukladať.

Siedmy ročník Vianočnej akadémie ponúkol divákovi opäť niečo špeciálne, ktorým bolo vystúpenie famózneho umelkyne Evy Aibaz a jej jedinečné maľovanie pieskom. Samozrejme na Vianočnej akadémii nechýbal ani tradičný program, minitryhy s ponukou originálnych ručne vyrobených dekorácií a darčiekov, slávnostné rozsvietenie Vianočného stromčeka a na svoj príchod nezabudol ani Mikuláš (☺). Záverečným bodom programu bolo vystúpenie kresťanského speváckeho zboru KREDO- VIRUJU v evanjelickom kostole.

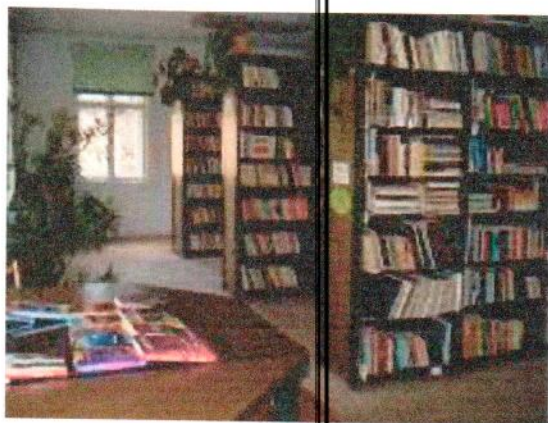
Na miestnom poľnohospodárskom družstve plánujú začať s výstavbou bitúniku, ktorý sa bude zameriavať nielen na bežné mokré zrenie mäsa, ale aj na špeciálne suché zrenie. Spracovávať sa bude mäso z vlastného chovu, hovädzie a jahňacie. Mäso budú ponúkať na predaj aj vo vlastnej predajni, ale taktiež sa zamerajú na gastro- segment, teda reštaurácie a hotel, ktoré majú záujem o kvalitné mäsové výrobky.

Kvalitné BIO výrobky z čerstvého mlieka z produkcie miestnej EKO farmy opäť zabodovali na súťažiach. Kvalitu a chuť mliečnych výrobkov ocenili porotcovia aj verejnosť na Ovčiarkej nedeli v skanzene v Pribyline, ale aj na Ovenáliach vo Východnej. Zaujímavou zhodou okolností je že v každej disciplíne získali tretie miesto.

Z Pribyliny si doniesli hneď niekoľko ocenení – za 100 percentnú ovčiu bryndzu druhé miesto od verejnosti a tretie miesto od poroty, v kategórii zrejúcich polotvrdých a tvrdých syrov dve tretie miesta a tretie miesto získali aj v kategórii kyslomliečnych výrobkov. Darilo sa aj zamestnancom družstva pri previerkach pripravenosti hasičských družstiev poľnohospodárskych podnikov okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok, na ktorých si vybojovali taktiež tretie miesto.

5.2 Miestna knižnica

Adresa:

Miestne kultúrne stredisko
Fodorova 769
032 61 Važec

Otvorená:

pre verejnosť

Piatok: 17:00 – 19:00

Nedeľa: 17:00 – 19:00

pre Základnú školu s materskou školou

Streda: 09:00 – 11:00

Obecná knižnica je umiestnená v samostatných priestoroch Miestneho kultúrneho strediska. O knižničný fond a materiálovo-technické zabezpečenie sa stará obec. Knižnicu sa snaží oživiť rôznymi aktivitami nová knihovníčka, ktorá v nej organizuje rôzne akcie.

Obecná knižnica disponuje 6.369 knižničnými jednotkami. Z toho : 1.180 titulov odbornej literatúry pre dospelých, 3.329 titulov krásnej literatúry pre dospelých, 255 titulov odbornej literatúry pre deti a 1.605 titulov krásnej literatúry pre deti. V roku 2017 pribudlo 102 nových knižných titulov. V roku 2017 bolo uskutočnených 776 výpožičiek z toho 603 dospelých čitateľov a 95 detských čitateľov. V knižnici bolo zorganizovaných 10 podujatí a to 6 výchovno-vzdelávacích aktivít a 4 informatívno výchovné podujatia.

6. FARSKÉ ÚRADY

6.1 Evanjelický a.v. cirkevný zbor vo Važci

Hlavné Služby Božie sú nosnou aktivitou a živou pulzujúcou tepnou každého cirkevného zboru. Kde sa oni konajú pravidelne, cirkevný zbor žije. Hlavných Služieb Božích v roku 2017 sa v obci konalo spolu **66**. Priemerná účasť z tohto počtu vychádza na jedny Služby Božie 102 účastníkov.

Sviatosti

KRST Svätý je prvou evanjelickou sviatosťou. Prvou hovoríme aj preto, lebo sa udeľuje človeku ako prvé dobrodenie cirkvi - neraz už krátko po narodení. Sviatosť SVÄTÉHO KRSTU bola v našom Chráme Božom v roku 2017 udelená spolu 12 krát. Z počtu 12 krstov bolo 11 krstov detí a 1

krst dospelého spojený s aj s jeho konfirmáciou.

Sviatosť VEČERE PÁNOVEJ je druhá sviatosť, a zároveň aj posledná, ktorú ustanovil Pán Cirkvi – Ježiš Kristus. Večera pánova sa v roku 2017 konala 20 krát. Slávnosť KONFIRMÁCIE sme v roku 2017 bolo konfirmovaných a tým aj následne prijatých za dospelých členov cirkvi spolu 14 konfirmandov. Spolu bolo konfirmovaných 5 chlapcov a 3 dievčatá a jeden mladý muž.

Cirkevné úkony

Sobáš - v evanjelickom cirkevnom zbore sa v roku 2017 konali spolu 2 sobáše. Z tohto jeden sobáš bol čisto evanjelický a jeden bol zmiešaný.

Pohreb - v uplynulom roku 2017 bolo všetkých, domácich a aj ostatných, spolu 25 pohrebov. Boli pochovaní 13 muži a 12 žien. Pohreb je v našom zbore jedným z najčastejších vykonávaných cirkevných obradov, čo je spôsobené tým, že obec má zväčša starších obyvateľov.

Spevokol

Aj toho roku 2017 požehnané pôsobil, ako aj roky predošlé, cirkevný Evanjelický spevokol. Účinkoval pod vedením sestry zborovej kantorky Vierky Rysulovej. Celkový počet jeho členov bol v uplynulom roku spolu 22. Z tohto sumárneho počtu bolo 7 mužov a 15 žien.

To, že požehnané pôsobil v cirkevnom zbore je pravda doslovne, pretože účinkoval takmer na všetkých vnútro-zborových (pohreby, sobáše, sviatky), ale aj mimo-zborových (ekumenická pobožnosť, koncert spevokolov Liptove a iné.) podujatiach, kde to bolo potrebné a možné.

Detské služby božie

V živote detskej besiedky sú zapísané mená 18 detí. Priemerný počet na stretnutiach v roku 2017 bol 5 detí. V roku 2017 sa stretli celkom 41 -krát. V roku 2017 sa zapojili do prípravu časopisu, deti s nadšením vymýšľali básne.

Plány do budúcnosti na rok 2018

V blízkej i vzdialenejšej dobe plánujemr ECAV uskutočniť nasledovné:

- kostol – oprava cokla pri dverách, oprava oltára
- altánok – dokončiť rekonštrukciu altánku, pre potreby stretania sa
- zborový dom – vymeniť okná,
- oprava bránky na hospodárskej budove,
- zakúpenie traktora – kosačky

6.2 Rímsko-katolícka farnosť Važec

Pri príležitosti 32. výročia úmrtia kňaza Janka Silana sa 16. mája v katolíckom kostole konala spomienková svätá omša, ktorú celebroid generálny vikár Spišskej diecézy mons. Anton Tyrol. Po omši si veriaci uctili pamiatku Janka Silana aj pri jeho hrobe na miestnom cintoríne. V miestnom katolíckom kostole v roku 2016 slávilo vstup do cirkvi 12 detí.

V roku 2016 rekonštruovala aj katolícka cirkev. Komisia pre mládež v Spišskej diecéze začala as obnovou chodníka od rímsko-katolíckeho farského úradu v smere do kostola a pred Centrom pre mládež. Mladí z Važca sa taktiež zúčastnili Svetových dní mládeže v Krakove pod vedením duchovného otca Mareka Uličného. Cieľom Svetových dní mládeže je ukázať živú vieru v Ježiša Krista a majú podporovať angažovanosť mladých v cirkvi, radovať sa z viery a premýšľať o odkaze, ktorý vždy vyberá pápež.

6.2.1 Diecézne centrum voľného času

Diecézne centrum voľného času vo Važci bolo zriadené 1. septembra 2004 Rímskokatolíckou Cirkvou Biskupstvo Spišské Podhradie, aby poskytovalo služby na uspokojenie potrieb detí a mládeže v oblasti záujmového vzdelávania realizované v kresťanskom duchu. Pomáhalo vytvárať podmienky pre užitočné trávenie voľného času detí a mládeže. V školskom roku 2017/2018 fungovali v Diecéznom centre voľného času vo Važci tieto krúžky ktoré navštevovali deti a mládež z Važca:

- každý pondelok: Klub hier v počte 28 detí. Mladší i starší z Važca mohli navštíviť herňu s prístupom na internet, kde si pripravovali projekty do školy alebo iné informácie vyhľadávali na internete. V DCVČ prebiehali aj aktivity pre mládež zo Spišskej diecézy a cirkevných škôl. V roku 2017 za pomoci Obce Važec sme realizovali projekt Lezenie pre všetkých. V spolupráci s Rímskokatolíckou cirkvou farnosť Važec sme pripravili podujatie

(Ne)objavený Janko Šilan pri spomienke na 33. výročie úmrtia kňaza a básnika. DCVČ spolupracovalo s Obcou Važec pri podujatí Otváranie studničiek.

Celoročne je verejnosti prístupný areál DCVČ s lezeckou stenou a plocha s prírodným trávnikom, kde plánujú pripraviť ihrisko.

7. OBECNÝ PODNIK

Obecný podnik, príspevková organizácia obecného úradu bol zriadený 01.07.1997.

Predmet činnosti : **Hlavná činnosť**
 Podnikateľská činnosť

7.1 Hlavná činnosť

spočíva :

- v zabezpečení zberu a vývozu TKO obce
- údržba verejného osvetlenia
- údržba miestneho rozhlasu
- údržba verejnej zelene
- údržba miestnych komunikácií
- prevádzka Domu smútku

Vývoz TKO – obecný podnik zabezpečuje dodávateľským spôsobom. Na zabezpečenie vývozu TKO boli za rok 2017 výdavky vo výške 50.093,13 €.

Údržba verejného osvetlenia – zabezpečuje výmenu výbojok, opravy elektrického vedenia a prípadne aj výmenu komplet svietidiel. Na túto činnosť je zamestnaný na dohodu 1 pracovník. Na prevádzku verejného osvetlenia boli za rok 2017 vynaložené finančné prostriedky vo výške 21 868,84 €.

Údržba miestneho rozhlasu – spočíva hlavne v oprave vedenia, ktoré je prerušené a výmene tlakových reproduktorov. Túto činnosť zabezpečujú pracovníci verejno-prospešných prác. V roku 2017 boli nakúpené reproduktory v sume 280,80 €.

Údržba verejnej zelene – vykonáva sa kosenie trávnatých plôch, odvoz trávy na obecnom priestranstve, námestie a krajnice miestnych komunikácií. Ďalej sa vykonáva kosenie cintorína v období mesiacov máj – október. Na túto činnosť využíva pracovníkov verejno-prospešných prác a odvoz zelene zabezpečuje vlastným nákladným automobilom. Na údržbu verejnej zelene boli použité finančné prostriedky vo výške 1.539,15 €.

Údržba miestnych komunikácií – údržba miestnych komunikácií zahŕňa zimnú a letnú údržbu. Pod zimnú údržbu patrí pluhovanie ciest. Letná údržba zahŕňa vysprávkovanie, čistenie a opravu miestnych komunikácií. Na údržbu bolo v roku 2017 použitých 10.754,40 €.

Prevádzka Domu smútku – Fungovanie Domu smútku zabezpečuje 1 zamestnanec na Dohodu o pracovnej činnosti. Prevádzka zahŕňa všetky činnosti spojené s pohrebným aktom a upratovanie Domu smútku a jeho okolia. Na jeho prevádzku boli v roku 2017 použité finančné prostriedky vo výške 3.399,46 €.

7.2 Podnikateľská činnosť

V období mesiacov apríl až november sa Obecný podnik podieľa na kompletnej údržbe areálu Nemeckého vojenského cintorína vo Važci v lokalite Na Petrovskej. Jedná sa predovšetkým o kosenie a zozbieranie trávy, údržbu krovín, čistenie chodníkov, náhrobných krížov a epitaxných tabúl. Na túto činnosť zamestnáva Obecný podnik 1 pracovníka. Nemecký vojenský cintorín vo Važci je najväčší zo šiestich cintorínov z druhej svetovej vojny na Slovensku. Pod Vysokými Tatrami spočíva vyše 8100 padlých nemeckých vojakov.

8. VÝCHOVA A VZDELÁVANIE

Názov rozpočtovej organizácie: Základná škola s materskou školou

Sídlo rozpočtovej organizácie: Školská 339, 032 61 Važec

Telefón: 044/52 94 126, mobil 0918469242

E-mail: zs.vazec@stonline.sk

Zriaďovateľ: Obec Važec, Na Harte 19, 032 61 Važec

Školský rok 2016/2017

8.1 Orgány školy

Vedúci zamestnanci školy:

Riaditeľ: Mgr. Agáta Ilavská

Zástupkyňa riaditeľa školy pre Základnú školu: Mgr. Viera Jakúbeková,

Zástupkyňa riaditeľa školy pre Materskú školu: Daša Zubajová

Rada školy: členovia neuvedení

8.2 Aktivity školy

Škola podniká mnohé aktivity, vďaka ktorým sa prezentuje na verejnosti. Okrem rôznych koncertov, predstavení a Obecných akcií, na ktorých sa zúčastňujú deti sú to aj rôzne tvorivé dielne, ktoré sa organizujú pri príležitosti rôznych sviatkov ako napríklad Vianočné, Veľkonočné alebo Halloween tvorivé dielne. Škola

taktiež spolupracuje s rôznymi organizáciami a štátnymi inštitúciami, ktoré organizujú v Základnej škole rôzne prednášky. V školskom roku 2016/2017 to boli prednášky pod názvom Eko týždeň, Deň Zeme, Deň mlieka, NAPANT, Prevencia kyberšikany, a iné. Škola organizuje už tradične lyžiarsky a plavecký výcvik. Okrem

týchto akcií sa organizujú aj rôzne iné aktivity ako: Zber papiera – recyklácia, Deň Zeme – úprava okolia školy s projektami ďalej týždeň zdravej výživy – príprava zdravých jedál spojená s výstavkou, Karneval pre žiakov ZŠsMŠ, Športové dni, Deň narcisov, čarovná noc pre žiakov MŠ a ŠKD, školské exkurzie a výlety, prednášky a besedy, kurz 1. pomoci pre žiakov 9. ročníka, divadelné a hudobné predstavenia, výchovné koncerty, kvízy a súťaže pre žiakov, detské dopravné ihrisko a množstvo iných aktivít. Taktiež sa aktívne zúčastňovali rôznych obecných akcií a výročných schôdzí miestnych organizácií, kde prispeli kultúrnym programom. Škola vydáva tiež vlastný školský časopis pod názvom „Pod lavicou“.

8.3 Projekty

A) Dlhodobé

Recyklohry - projekt zameraný na ochranu životného prostredia, **Neseparujte sa, separujte s nami** - projekt zameraný na triedenie odpadu a environmentálnu výchovu, **Poznávaj jazyk a život susedov** - projekt s partnerskou školou J.A.Komenského Blatná – ČR, **Mliečny program** - projekt podporuje a propaguje zdravé stravovacie návyky založené na konzumácii mlieka a mliečnych výrobkov, **Zdravá škola** - projekt podporuje zdravý životný štýl, **Ovocie do škôl** – projekt podporuje zdravé stravovacie návyky založené na konzumácii ovocia a zeleniny, **DO Fenix** – podporuje tvorivé projektov aktivity žiakov, športovú a kultúrnu činnosť. **Škola otvorená všetkým** - NP MPC, 2 asistenti učiteľa, 1 špec.ped., 1 soc.ped., mimoškolská činnosť,

B) Krátkodobé

Zariadenie telocvične športovým náradným – získanie učebných pomôcok na hodiny Telesnej výchovy a mimoškolské športové aktivity, **MRK2** - ukončenie MRK1, **Klub COOPáčík** - projekt zameraný na trávenie voľného času športovými aktivitami, **Jednota futbal cup** - projekt zameraný na športové aktivity – futbal, získanie futbalových lôpt, **Hovorme o jedle** – projekt zameraný na zdravú výživu
Školský rok očami detí -projekt s partnerskou školou J.A.Komenského Blatná
Kuchyňa nášho regiónu – projekt zameraný na tradičné regionálne jedlá, príprava
ŠOV - zariadenie kabinetov učebnými pomôckami

8.4 Záujmové útvary na ZŠ

Počas roku 2017 pracovalo 23 záujmových útvarov v škole z toho 17 z projektu ŠOV a 6 zo vzdelávacích poukazov / športové, PC, jazykové Aj, Nj, Rj, prírodovedné, cvičenia Sj a Matematiky, Chémie, ručné práce, turistické, strelecké, zdravotnícky, aerobik, DFS Podkriváňček, tvorivé spracovanie materiálu a mnohé ďalšie.

8.5 Súťaže a olympiády

Žiaci sa v roku 2017 zapojili do rôznych súťaží a olympiád (školské i postupové kolá)-MAKS, KOMPARO, Matematický klokan, Školák, Benjamín, Pytagoriáda, Vševedko, chemická, matematická, technická olympiáda, olympiáda Nj, Aj, Recyklohry, Dúha – literárna súťaž, HK- recitácia, Medziriadky - literárna súťaž, Stretnutie s literatúrou, Mladý zdravotník a rôzne športové súťaže.

8.6 Aktivity ZŠ a MŠ

Týždeň zdravej výživy, Eko - týždeň, Deň Zeme, Deň vody, Deň jablka, Mikulášsky deň, tvorivé dielne – vianočné, veľkonočné, výstavy žiackych prác, vianočné trhy, otvorené hodiny pre predškolákov, čarovná noc(ŠKD), čarovná noc (MŠ), kultúrne podujatia.

V ZŠ s MŠ bol zorganizovaný lyžiarsky výcvik a v ZŠ plavecký výcvik, škola v prírode, didaktické hry a účelové cvičenia, školské exkurzie a výlety, prednášky a besedy (NAPANT, PZ, okresná prokuratúra a iné), kurz 1.pomoci pre žiakov 9.ročníka, divadelné a hudobné predstavenia, výchovné koncerty, kvízy a súťaže pre žiakov, športové dni, turnaje, detské dopravné ihrisko, karneval, športové dni, Deň detí a iné akcie a aktívne sme sa zúčastňovali rôznych obecných akcií a výročných schôdzí miestnych organizácií, kde prispeli kultúrnym programom.

8.7. Školský vzdelávací program ZŠ

Školský vzdelávací program zameraný na regionálnu a environmentálnu výchovu, v rámci ktorej je v priestoroch ZŠ s MŠ zariadená Važecká izba. Taktiež v rámci projektu ŠOV využíva žiacku kuchynku na prípravu tradičných jedál regiónu.

8.8 Kontinuálne vzdelávanie ZŠ

V roku 2017 bolo zapojených do aktualizačného vzdelávania 19 pedagogických zamestnancov (Spolupráca učiteľov a odborných zamestnancov školy, učebné zdroje - MPC Prešov), ktoré budú ukončené v budúcom roku. Kontinuálne vzdelávanie MŠ: v tomto roku sú zapojené štyri pedagogické pracovníčky, aktualizačné – inovácia v didaktike, vzdelávania SPV Liptovskom Mikuláš. Rozširujúce vzdelávanie: dvaja pedagógovia /1.-4.roč., MAT/ V rámci projektu ŠOV máme z prostriedkov EÚ financovaných 3 pedagogických asistentov (2 ZŠ, 1 MŠ) a 2 odborných. Učiteľov ZŠ aj MŠ je 100%. Aktívne spolupracujeme s C PPPaP, DIC, Palkovým centrom, PZ, Okresnou prokuratúrou a NAPANTOM v Liptovskom Mikuláši a inými organizáciami.

8.9 Materiálno-technické podmienky

Škola je umiestnená v budove pavilónového typu (4 pavilóny). Jeden pavilón nemá dokončené druhé poschodie, kde by mala byť školská knižnica a učebne. V roku 2012/2013 prešla škola rekonštrukciou. Vybudoval sa bezbariérový vstup a sociálne zariadenie pre imobilných, zateplili sa dva pavilóny, na ktorých boli vymenené i okná. V tejto časti budovy sa nachádza materská škola, 2 kmeňové triedy základnej školy, počítačová učebňa, Važecká izba (regionálna výchova), školská jedáleň a kuchyňa. Tieto priestory boli v prevádzke tretí školský rok. V časti, ktorá nie je zrekonštruovaná sú umiestnené ostatné priestory základnej školy a telocvičňa. Táto časť potrebuje výmenu okien a zateplenie, aby sme mohli šetriť finančné prostriedky na vykurovanie.

V škole sa nachádzalo 13 kmeňových učební, 2 počítačové učebne, jedna učebňa na delenie jazykov a dve na delenie náboženskej výchovy a telocvičňu s príslušenstvom. V tomto školskom roku škola zriadila školské dielne, školskú kuchynku a kabinet výchovného poradcu. Škola má šesť učební s interaktívnymi tabuľami, dve oddelenia ŠKD, miestnosť na využívanie audiovizuálnej techniky, kabinety, ambulanciu detskej lekárky. Veľkým nedostatkom je chýbajúci športový areál (bežecká dráha, skok do diaľky a pod., ktorý zriaďovateľ prerobil na futbalové ihrisko a vybudoval taktiež multifunkčné ihrisko. V priestore po ŠKD sa začala budovať školská knižnica a čítareň.

8.10 Psychohygienické podmienky

Vyučovanie začína o 8,00 hodine. Rozvrh hodín bol vypracovaný v súlade so psychohygienickými podmienkami. Prestávky počas vyučovania sú desaťminútové, po 3.vyučovacej hodine je veľká dvadsať minútová prestávka. Žiaci majú podľa poslednej vyučovacej hodiny obedňajšiu prestávku (po 4., 5., najneskôr po 6. vyučovacej hodine t.j. o 13,30 hod.). Náboženská a etická výchova bola realizovaná jedenkrát v týždni o 7,00 hod. po prerokovaní a schválení v pedagogickej rade a so súhlasom rodičov.

9. POSLANIE, VÍZIE A CIELE

9.1 Spolu to dokážeme...

„Splnením naplánovaných aj keď náročných úloh a stanovených priorít v ekonomickej, sociálnej a kultúrnej oblasti, zabezpečiť spokojnosť všetkých spoločenských vrstiev obyvateľstva, ktorým dosiahnutá plnohodnotná kvalita života, umožní využiť svoje vedomosti, schopnosti a zručnosti v prospech ďalšieho napredovania našej obce. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu, využiť na prezentáciu prírodné bohatstvo a krásu podtatranského kraja a tiež hrdosť Važčanov na kultúrne tradície a zvyklosti svojich predkov“.

9.2 Poslanie a ciele

Keďže už niekoľko rokov nebolo investované do obecného majetku, stav týchto nehnuteľností je schátraný. Prioritou do ďalších rokov bude tento majetok zrekonštruovať a rozšíriť jeho využitie a ekonomickú efektívnosť. V nasledovnom roku čaká budovu obecného úradu rekonštrukcia. Obec na tento účel podala projekt v rámci výzvy na zvýšenie energetickej efektívnosti budov. Plánované je kompletne zateplenie budov (obecný úrad, kinosála), výmena okien, kúrenia s tým spojených rozvodov. Rekonštrukčné práce by mali začať od apríla budúceho roku. Obec sa chce uchádzať o finančnú podporu cez ďalšie projekty aj s budovou Miestneho kultúrneho strediska. V novom roku nás okrem vyššie uvedeného čaká obrovský kus práce. Uchádzame sa o prostriedky z európskych fondov na vybudovanie zberného dvora, plánujeme vybudovanie druhej autobusovej zastávky v obci pri penzióne Violet. Chceme začať s budovaním chodníka na ulici Hlavnej, tiež začať budovať vodovod, kanalizáciu a plyn na plánovanej komunikácii Na pastierskych II a dobudovať kanalizáciu na ul. Dr. Lučanského, zokruhovať vodovod na ulici Slovenského národného povstania, Dr. Lučanského a Vyšná. Plánujeme výmenu verejného osvetlenia za úspornejšie a modernejšie LED svietidlá približne na polovici našej obce. Do finálnej podoby sa dostáva aj naše úsilie poskytovať a prispievať na stravu pre seniorov a invalidných dôchodcov v našej obci v jedálni základnej školy, ktorú by sme chceli začať poskytovať v mesiaci apríl 2018.

Za prioritu taktiež považujeme zabraňovanie vzniku nelegálnych skládok, zameranie sa na čistotu verejných priestranstiev a zvelaďovanie obce. Veríme, že v spolupráci s občanmi sa podarí viesť našu obec vpred a dúfame, že ich aktívna komunikácia s poslancami a obecným úradom povedie obec k prosperite a bude môcť niečo po sebe zanechať aj pre budúce generácie.

10. ROZPOČET OBCE NA ROK 2017

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2017.

Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2017 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový s prebytkom vo výške 127.864,00 € a kapitálový rozpočet ako schodkový so schodkom 704.396,00 € a finančné operácie prebytkové s prebytkom 572.000,00 €.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2017.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 14. 12. 2016, uznesením č. 281/2016.

Schválený rozpočet obce bol v priebehu roka 2017 upravovaný deväťkrát:

Rozpočtové opatrenia schválené obecným zastupiteľstvom a starostom obce :

Porad. Číslo	dátum zmeny	Číslo uznesenia OZ	zmena rozpočtu v príjmoch v €	zmena rozpočtu vo výdavkoch v €
1.	9.3.2017	311/2017	+ 2.196,85	+ 2.196,85
	9.3.2017	oznám. č. 1 rozpis pr.ŠR	+ 37.944,00	+ 37.944,00
2.	29.5.2017	328/2017	+ 291.629,00	+ 291.629,00
3.	26.6.2017	354/2017	+ 7.700,00	+ 7.700,00
	26.6.2017	oznám. č.2 rozpis pr. ŠR	+ 38.730,00	+ 38.730,00
4.	20.9.2017	377/2017	+ 5.267,00	+ 5.267,00
	20.9.2017	oznám. č.3 rozpis pr. ŠR	+ 466,00	+ 466,00
5.	26.9.2017	392/2017 komp.starostu	+ 0,00	+0,00
6.	6.11.2017	393/2017	-268.562,00	- 268.562,00
	6.11.2017	oznám.č.4 rozpis pr. ŠR	+ 8.956,41	+ 8.956,41
7.	5.12.2017	402/2017	+1.125,00	+1.125,00
	5.12.2017	oznám.č.5 rozpis pr. ŠR	- 267,00	- 267,00
8.	19.12.2017	415/2017	-750,96	-750,96
9.	28.12.2017	oznám.č.6 rozpis pr. ŠR	+ 740,00	+ 740,00
	28.12.2017	430/2018	+ 0,00	+ 0,00

Rozpočet obce k 31.12.2017

		Schválený rozpočet v €	Rozpočet po zmenách v €	Skutočnosť rozpočtu k 31. 12. 2017	% plnenia
Príjmy celkom		1.887.346,00	2.011.605,78	1.584.483,55	78,76
z toho :					
Bežné príjmy		1.282.454,00	1.399.902,37	1.473.756,52	105,27
Kapitálové príjmy		360,00	580,00	569,12	98,12
Finančné príjmy		600.000,00	602.907,00	102.907,00	17,06
Príjmy RO s právnou subjektivitou		4.532,00	8.216,41	7.250,91	88,25
Výdavky celkom		1.887.346,00	2.011.605,78	1.404.492,67	69,82
z toho :					
Bežné výdavky		545.590,00	640.659,85	554.870,65	86,60
Kapitálové výdavky		704.756,00	649.114,00	150.366,28	23,16
Finančné výdavky		28.000,00	28.000,00	29.435,68	105,13
Výdavky RO s právnou subjektivitou		609.000,00	693.831,93	669.820,06	96,54
Hospodárenie za rok 2017		0,00	0,00	+ 179.990,88 €	

Rozpočty na roky 2017 -2019

Schválený rozpočet príjmov na rok 2016 s výhľadom na roky 2017-2019
(spolu s rozpočtovou organizáciou)

rozpočet	skutočnosť roku 2016 v €	schválený rozpočet na rok 2017 v €	plán na rok 2017 v €	plán na rok 2018 v €
Bežný	1.371.922	1.282.454	1.423.342	1.379.762
kapitálový	6.518	360	750	270.240
FO príjmové	5.279	600.000	132.907	608.197
Príjmy RO	14.145	4.532	5.532	4.532
CELKOM	1.379.864	1.887.346	1.562.531	2.262.731

Schválený rozpočet výdavkov na rok 2016 s výhľadom na roky 2017 – 2019
(spolu s rozpočtovou organizáciou)

rozpočet	Skutočnosť roku 2016 v €	schválený rozpočet na rok 2017 v €	plán na rok 2017 v €	Plán na rok 2018 v €
Bežný	470.589	545.590	591.632	564.511
kapitálový	74.105	704.756	178.295	972.920
FO výdavkové	39.018	28.000	28.000	29.000
Výdavky RO	592.570	609.000	686.817	696.300

CELKOM	1.176.282	1.887.346	1.484.744	2.262.731
---------------	------------------	------------------	------------------	------------------

10.1 Rozbor plnenia príjmov za rok 2017

Členenie podľa druhu príjmov :

Bežné príjmy	Rozpočet po zmenách k 31.12.2017 v €	Skutočnosť plnenia k 31.12.2017	% Plnenia
daňové príjmy	725.924,00	804.773,56	110,86
nedaňové príjmy	102.184,85	102.539,44	100,34
Granty	0,00	0,00	0
transfery	571.793,52	566.443,52	99,06
Spolu	1.399.902,37	1.473.756,52	105,27

Kapitálové príjmy	Rozpočet po zmenách k 31.12.2017 v €	Skutočnosť plnenia k 31.12.2017	% plnenia
Predaj kapit. majetku LVS	350,00	350,00	100,00
Predaj pozemkov	230,00	219,12	95,27
PPA – refund. prostr. EU asfaltovanie MK	0	0	0,00
PPA – asfaltovanie MK	0	0	0,00
Kap. transf. zo ŠR- výstavba chodníka MC	0	0	0,00
Spolu	580,00	569,12	98,12

Príjmové finančné operácie	Rozpočet po zmenách k 31.12.2017 v €	Skutočnosť plnenia k 31.12.2017	% plnenia
Zostatok prostriedkov z predch.rokov – ZŠ s MŠ	2.907	2.907	100,00
Prevod z RF	600.000	100.000	16,60
Spolu	602.907	102.907	17,06

Bežné príjmy rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou

a) prenájom priestorov	1.132,32 €
b) poplatky za materskú školu, ŠKD,	3.025,50 €
c) granty (dar od Katolíckej Univerzity Ružomberok, dar od Pozemkového spoločenstva Urbár Važec)	1.006,60 €
d.) ročné zúčt. ZP preplatok	2.086,49 €

10.2 Čerpanie výdavkov za rok 2017

Bežné výdavky

Funkčná klasif.			Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2016	% plnenie
01.1.1	Výkonné a zákonodarné orgány		991.806,85	449.044,59	45,27
01.1.2	Finančné a rozpočtové záležitosti		131.073,00	127.471,60	97,25
01.3.1	Všeobecné a personálne služby		3.700,00	3.075,20	83,11
01.3.3	Iné všeobecné služby		3.132,00	3.131,11	99,97
01.6.0	Všeobecné verejné služby inde neklasifikované		645,00	664,40	103,00
01.7.0	Transakcie verejného dlhu		43.000,00	43.497,60	101,15
03.2.0	Ochrana pred požiarmi		12.300,00	11.315,93	91,99
04.2.1	Poľnohospodárstvo		0,00	0,00	0,00
04.5.1	Cestná doprava		14.500,00	9.700,23	66,89
05.1.0	Nakladanie s odpadmi		5.127,00	5.126,31	99,98
05.4.0	Ochrana prírody a krajiny		220,00	219,79	99,90
06.2.0	Rozvoj obcí		36.190,00	26.644,61	73,62
06.3.0	Zásobovanie vodou		6.000,00	2.656,97	44,28
06.4.0	Verejné osvetlenie		1.250,00	865,04	69,20
08.1.0	Rekreačné a športové služby		15.000,00	15.000,00	100,00
08.2.0	Kultúrne služby		19.700,00	16.551,91	84,01
08.4.0	Náboženské a iné spoločenské služby		13.560,00	11.215,55	82,71
09.5.0	Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne		5.880,00	4.618,96	78,55
10.2.0	Staroba		1.190,00	1.088,68	91,48
10.4.0	Rodina a deti		10.000,00	1.020,00	10,20
10.7.0	Sociálna pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi		3.500,00	1.764,13	50,40
	Transfer ZŠ s MŠ		693.831,93	669.820,06	96,54
	Bežný výdaj celkom		2.011.605,78	1.404.492,67	69,82 %

Bežné výdavky rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou

	Rozpočet Schválený	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť čerpania k 31.12.2017	%
Základná škola	447.500	529.767,93	522.114,55	98,55
Materská škola	74.800	75.149,00	72.823,50	96,90
Školský klub detí	27.200	24.875,57	21.399,48	86,02
Školská jedáleň	59.500	64.039,43	53.482,53	83,51
Spolu	609.000	693.831,93	669.820,06	96,54

Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky	Rozpočet na rok 2017 po zmenách v €	Skutočnosť k 31.12.2017 V €	% čerpania
MK Pastierske	161.828,00	11.317,54	7,00
Územný plán	5.800,00	5048,00	87,03
ul.Široká – Birutová dolinka - kanál	9.492,00	0,00	0,00
Zdravotné stredisko	138.300,00	0,00	0,00
Nákup 9 miestného automobilu – PEUGEOT BOXER	12.636,00	12.636,00	100,00
PD zateplenie konzum 775 + rekonštr.	6.304,0000	6.303,48	100,00
PD zberný dvor	20.000,00	8.842,00	44,21
PD zníženie energ. Náročnosti – výzva z OP KŽP	26.030,00	0,00	0,00
Chodník k Jaskyni	83.400,00	75.607,10	90,65
Chodník Stankov breh	9.008,00	9007,26	100,00
DS prístrešok	15.126,00	15.125,90	100,00
Verejný rozhlas	5.874,00	5.868,00	99,89
Polyfunkčný objekt č. 775	154.705,00	0,00	0,00
Svetelno-technická štúdia VO	611,00	611,00	100,00
Kapitálový výdaj celkom	649.114,00 €	150.366,28 €	23,16%

Výdavkové finančné operácie

Činnosť		rozpočet schválený	rozpočet upravený	čerpanie k 31.12.2017	% plnenia
		€	€	€	
Splátka úverov ŠFRB 8bj, 16 bj		28.000,00	28.000,00	29.435,68	105,13
Finančné operácie celkom		28.000,00	28.000,00	29.435,68	105,13

	Splátka istiny za rok 2017	Splátka úrokov za rok 2017	Celkom
	€	€	€
Splátka ŠFRB 8 bj	17.893,46	4.092,54	21.986,40
Splátka ŠFRB 16 bj	11.542,22	9.968,98	21.511,20

10.3 Hospodárenie príspevkovej organizácie

Obec je zriaďovateľom príspevkových organizácie Obecný podnik Važec. Na zabezpečenie hlavnej činnosti Obecného podniku bol v roku 2017 poskytnutý z rozpočtu obce transfer vo výške 87.823,85 €.

Čerpanie transferu na verejnoprospešné služby:

2) bankové poplatky	145,90 €
3) údržba miestnych komunikácií	10.754,40 €
4) vývoz TKO	50.093,13 €
5) verejné osvetlenie	21.868,84 €
6) verejná zeleň	1.539,15 €
7) prevádzka domu smútku	3.399,46 €
8) miestny rozhlas	280,80 €

Analýza čerpania nákladov a výnosov

	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť
Náklady:		
Spotrebované nákupy	19.866,56	3.935,20
Služby	57.643,63	2.856,25
Osobné náklady	4.947,36	18.701,16
Dane a poplatky	2.900,23	264,68
Ostatné prevádzkové náklady	0	0

Konsolidovaná výročná správa obce Važec za rok 2017

Odpisy, rezervy	0	6.422,82
Finančné náklady	145,90	385,78
Daň z príjmov	0,00	10,43
Náklady spolu	85.503,68	32.576,32
Výnosy:		
Tržby za vlastné výkony	420,00	32.278,60
Ostatné výnosy z prev. činn.	0,00	0,00
Zúčtovanie rezerv	0,00	287,00
Finančné výnosy	0,00	0,00
Výnosy z transferov	87.626,68	0,00
Výnosy spolu	88.046,68	32.565,60
Výsledok hospodárenia po zdanení	2.543,00 €	- 10,72 €

10.4 Rozpočet obce za rok 2017 podľa programov

Program	Rozpočet schválený	rozpočet upravený	čerpanie k 31.12.2017	% Plnenia
1 plánovanie	14.400,00	10.497,28	7.234,35	68,92
2 propagácia	8.300,00	8.480,00	8.150,92	96,12
3 interné služby	9.200,00	13.922,00	11.974,99	86,01
4 služby občanom	6.950,00	12.792,00	11.403,80	89,15
5 bezpečnosť	11.300,00	12.300,00	11.315,93	92,00
6. odpad. hospodárstvo	5.000,00	5.127,00	5.126,31	100,00
7 pozemné komunik.	25.000,00	14.500,00	9.700,23	66,90
8 kultúra	19.400,00	19.700,00	16.551,91	84,01
9 vzdelávanie	609.000,00	693.831,93	669.820,06	96,54
10 šport	15.000,00	15.000,00	15.000,00	100,00
11 prostredie pre život	250,00	1.250,00	865,04	69,20
14 sociálne služby	11.150,00	11.190,00	2.108,68	18,84
15 dlhová služba	43.000,00	43.000,00	43.497,60	101,16
16 podporná činnosť	1.109.396,00	1.150.015,57	591.742,85	51,45
Celkom	1.887.346,00	2.011.605,78	1.404.492,67	69,82

10.5 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2017

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2017 v EUR
Bežné príjmy spolu	1.481.007,43 €
z toho : bežné príjmy obce	1.473.756,52 €
bežné príjmy RO	7.250,91 €
Bežné výdavky spolu	1.224.690,71 €
z toho : bežné výdavky obce	554.870,65 €
bežné výdavky RO	669.820,06 €
Bežný rozpočet	+ 256.316,72 €
Kapitálové príjmy spolu	569,12 €
z toho : kapitálové príjmy obce	569,12 €
kapitálové príjmy RO	0,00 €
Kapitálové výdavky spolu	150.366,28 €
z toho : kapitálové výdavky obce	150.366,28 €
kapitálové výdavky RO	0,00 €
Kapitálový rozpočet	- 149.797,16 €
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	+ 106.519,56 €
Príjmy z finančných operácií	102.907,00 €
Výdavky z finančných operácií	29.435,68 €
Rozdiel finančných operácií	+ 73.471,32 €
Hospodárenie obce	+ 179.990,88 €

Na samostatný bankový účet rezervného fondu navrhujeme previesť tvorbu rezervného fondu vo výške 179.990,88 EUR.

10.6 Bilancia aktív a pasív podľa stavu k 31.12.2017

Materská účtovná jednotka

A K T Í V A

Názov	ZS k 1.1.2017 v EUR	KZ k 31.12.2017 v EUR
Majetok spolu	5.889.432,57	5.897.015,24
Neobežný majetok spolu	3.092.551,66	3.100.678,45
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	5.859,00	10.825,25
Dlhodobý hmotný majetok	2.464.923,06	2.468.083,60
Dlhodobý finančný majetok	621.769,60	621.769,60
Obežný majetok spolu	2.793.348,50	2.792.272,20
z toho :		
Zásoby	588,95	385,55
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1.777.925,40	1.689.804,37
Krátkodobé pohľadávky	31.920,55	33.571,76
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Finančné účty	982.913,60	1.068.510,52
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	3.532,41	4.064,59

P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2017 v EUR	KZ k 31.12.2017 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	5.889.432,57	5.897.015,24
Vlastné imanie	4.032.877,10	4.159.989,53
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	4.032.877,10	4.159.989,53
Záväzky	724.716,40	690.079,72
z toho :		

Konsolidovaná výročná správa obce Vážec za rok 2017

Rezervy	1000,00	1.800,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	436,17
Dlhodobé záväzky	669.483,53	640.098,59
Krátkodobé záväzky	54.232,87	47.743,30
Bankové úvery a výpomoci	0,00	1,66
Časové rozlíšenie	1.131.839,07	1.046.945,99

10.6.1 Vývoj pohľadávok a záväzkov

Pohľadávky:

-pohľadávky z nedaňových príjmov	22.144,60 €
-pohľadávky z daňových príjmov	3.448,68 €
-iné pohľadávky (služby z prenajatých bytových a nebytových priestorov)	6.896,32 €
-ostatné pohľadávky (preplatky energií)	1.082,16 €

Záväzky:

- ostatné priame dane	996,56 €
- voči štátnym fondom (ŠFRB)	639.733,18 €
- voči dodávateľom	3.318,26 €
- voči zamestnancom	8.191,41 €
- voči poisťovniam a daňovému úradu	5.266,92 €
- ostatné	29.970,15 €
- záväzky zo sociálneho fondu	365,41 €

Prehľad o stave a vývoji dlhu

Úver	Zostatok k 31.12.2017	Splatnosť úveru
ŠFRB – výstavba 16 bytov.domu	245.788,94	rok 2032
ŠFRB – výstavba 2 x 8 byt.domu	393.944,24	rok 2037

10.7 Výsledok hospodárenia

materská jednotka - vývoj nákladov a výnosov za rok 2016-2017

Názov	skutočnosť k 31.12.2016	skutočnosť k 31.12.2017
Náklady	816.689,78	911.002,30
50 – spotrebované nákupy	69.356,45	64.570,60
51 – služby	79.320,76	177.954,64
52 – osobné náklady	161.550,16	156.856,34
53 – dane a poplatky	1.032,75	1.797,27
54 – ost.náklady na prevádzkovú činnosť	9.803,68	7.049,61
55 – odpisy ,rezervy a opravné položky	134.358,47	131.342,68
56 – finančné náklady	22.055,82	21.892,87
57 – mimoriadne náklady	0	0
58 – náklady na transfery	339.150,79	349.483,14
59 – dane z príjmov	60,90	55,15
Výnosy	1.014.257,18	1.038.114,73
60 – tržby za vlastné výkony a tovar	16.682,55	12.565,56
62- aktivácia	499,92	0,00
63 – daňové a colné výnosy	767.569,76	822.103,81
64 – ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	68.258,69	68.882,30
65 – zúčtovanie rezerv a OP	870,00	1000,00
66 – finančné výnosy	361,19	326,38
69 – výnosy z transferov	160.015,07	133.236,68
Výsledok hospodárenia	+ 197.567,40	+127..112,43

10.8 Konsolidovaná účtovná zvierka

Údaje o konsolidovanom celku :

a) Obec Vážec , Na Harte 19, IČO 00315842

b)Obecný podnik, Na Harte 19, IČO 36137693

c) ZŠ s MŠ , Školská 339, IČO 37810600

materská účtovná jednotka

dcérska účtovná jednotka

dcérska účtovná jednotka

Obec pri konsolidácii postupovala metódou úplnej konsolidácie .

Údaje konsolidovanej súvahy uvádzame v nasledujúcej tabuľke .

A K T Í V A

Názov	skutočnosť k 31.12.2016	skutočnosť k 31.12.2017
Spolu majetok	5.889.437,35	6.003.293,08
Neobežný majetok spolu	4.884.010,35	4.797.804,46
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	5.859,00	10.825,25
Dlhodobý hmotný majetok	4.256.381,75	4.165.209,61
Dlhodobý finančný majetok	621.769,60	621.769,60
Obežný majetok spolu	1.100.784,12	1.199.572,25
z toho :		
Zásoby	1.942,88	1.213,98
Zúčtovanie medzi subjektami VS	3.323,47	3.932,82
Dlhodobé pohľadávky	0	0
Krátkodobé pohľadávky	31.987,97	33.836,76
Finančné účty	1.063.529,80	1.160.588,69
Časové rozlíšenie	4.642,88	5.916,37

P A S Í V A

Názov	skutočnosť k 31.12.2016	skutočnosť k 31.12.2017
Vlastné imanie a záväzky spolu	5.989.437,35	6.003.293,08
Vlastné imanie	4.071.103,14	4.201.253,76
z toho :		
Výsledok hospodárenia	4.071.103,14	4.201.253,76
Záväzky	786.495,14	755.093,33
Z toho :		
Rezervy	1.767,00	2.578,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0	436,17
Dlhodobé záväzky	670.926,77	641.538,22
Krátkodobé záväzky	113.801,37	110.539,28
Bankové úvery a výpomoci	0	1,66
Časové rozlíšenie	1.131.839,07	1.046.945,99

Konsolidovaná výročná správa obce Važec za rok 2017

Okrem konsolidácie majetku a záväzkov obec konsolidovala tiež náklady a výnosy. Prehľad konsolidovaných nákladov a výnosov uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

	skutočnosť k 31.12.2016	skutočnosť k 31.12.2017
Spolu náklady	1.340.731,98	1.493.932,88
50- spotrebované nákupy	211.155,70	204.005,16
51 - služby	155.646,27	256.755,62
52 – osobné náklady	674.044,67	739.243,35
53 – dane a poplatky	4.197,23	4.962,18
54 – ostatné náklady	10.848,63	7.944,49
55- odpisy,rezervy,OP	236.541,67	231.435,88
56- finančné náklady	24.205,18	24.036,49
58 – náklady na transfery	23.756,33	25.484,13
59 – dane z príjmov	336,30	65,58
Spolu výnosy	1.532.248,68	1.624.143,50
60 – tržby za tovar	81.116,53	75.649,22
62- aktivácia	499,92	0
63- daňové výnosy	767.569,76	822.103,81
64 – ostatné výnosy	74.317,55	76.092,11
65 – zúčtovanie rezerv,OP	1.570,00	1.767,00
66 – finančné výnosy	361,71	326,38
69 – výnosy z transferov	606.813,21	648.204,98
Výsledok hospodárenia	+ 191.516,70	+ 130.210,62

Pohľadávky a záväzky za konsolidovaný celok

Pohľadávky	stav k 31.12.2016	stav k 31.12.2017
Pohľadávky do lehoty splatnosti	12.829,86	21.631,20
Pohľadávky po lehote splatnosti	19.158,11	12205,56

Záväzky	stav k 31.12.2016	stav k 31.12.2017
Záväzky do lehoty splatnosti	670.926,77	641.538,22
Záväzky po lehote splatnosti	0	0

10.9 Ostatné dôležité informácie

V roku 2017 obec prijala nasledovné transfery :

Poskytovateľ	Účelové určenie grantu	Suma poskytnutých finančných prostriedkov v €	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov v €	Nevyčerpané prostriedky v €
MPSVaR SR	Hmotná núdza	5.906,31	5.906,22	0,00
MŽP SR	Životné prostredie	219,79	219,79	0
MV SR	Evidencia obyvateľov	776,16	776,16	0,00
MV SR	Matrika	3.131,11	3.131,11	0,00
MDVaRR SR	Doprava a komunikácie	101,61	101,61	0,00
MDVaRR SR	Stavebný úrad	2.187,36	2.187,36	0,00
MŠVVaŠ SR	školsťvo	494.030,74	491.268,22	2.762,52
MŠVVaŠ SR	Projekt MRK	35.701,49	35.701,49	0,00
MV SR	ŠR- voľby	1.331,84	1.139,87	191,97
MPSVaR SR	Podpora zamestnanosti	27.381,20	27.381,20	0,00
DPO SR	Transfer DHZ	3.000,00	3.000,00	0

Obec v roku 2017 poskytla dotácie v súlade s VZN č. 1/2015 o dotáciách, právnickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Žiadateľ dotácie	Suma poskytnutých finančných prostriedkov v €	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov v €	Rozdiel (stĺ.2 - stĺ.3)
ŠK Kriváň Važec	15.000	15.000	0
Komisia pre mládež v Spišskej diecéze Važec	500,00	500,00	0
Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Spišské Podhradie	2.380,00	2.380,00	0
Diecézne centrum voľného času	300,00	300,00	0